

Hørings svar fra Seksjon Alderspsykiatri Sykehuset Levanger

Innledning

Seksjon Alderspsykiatri har ikke vært involvert i arbeidet knyttet til prosjektet, men er fornøyd med at vi nå har mulighet til å uttale oss.

Alle de fire satsingsområdene for Helse Nord-Trøndelag 2018-2021 (2035) i planen er viktige områder for alderspsykiatrien.

- Barn og unge
- Samhandling med kommunene
- En aldrende befolkning
- Rekruttering-kompetanse

I 4.2.5 Psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling er det ikke sagt noe om hvordan vår egen klinikk med alderspsykiatrien skal møte det tredje satsningsområdet «en aldrende befolkning». Til vår overraskelse står det heller ikke at alderspsykiatrien på Levanger skal inn i egen sengepost våren 2019, noe vi mente var vedtatt i Helse Midt-Norge og derfor må inn i planen.

Våre svar baserer vi på de nevnte forankringer i sammendraget for strategiplanen, til «Nasjonal faglig retningslinje om demens», og elementer fra HNT's direktørs dokumenter om pasientorientert organisering. I tillegg har vi bygd på retningslinjer i «Prioriteringsveileder - Psykisk helsevern for voksne» som gir føringer for hva spesialisthelsetjenesten skal ha fokus på.

Vår uttalelse er preget av erfaring fra de siste sju år uten « egne alderspsykiatriske sengeplasser». Vi hadde på mange vis egne senger inntil driftsavtalen med Betania, Sparbu, ble sagt opp fra 2010. I perioden uten egne alderspsykiatriske sengeplasser, har vi gjennom prosjektet «Ambulant Alderspsykiatri Sykehuset Levanger» og generell ambulant virksomhet, fått mye klinisk erfaring og kunnskap om når det er hensiktsmessig å tilby ambulant oppfølging, og når vår pasientgruppe har behov for innleggelse.

Vi oppfatter at vi har støtte fra de psykiatriske sengepostene på Levanger til å si at vår klinikk mangler en spesialisert alderspsykiatrisk sengepost på Sykehuset Levanger. Med en alderspsykiatrisk sengepost kan vi få et fullverdig og helhetlig utrednings og behandlingstilbud for denne pasientgruppen i sørdelen av Helse Nord-Trøndelag HF. Behovet for spesialisert sengepost på Levanger, begrunnes også med de positive erfaringene alderspsykiatrien i Namsos har ervervet med sine senger både når det gjelder utredning og behandling og overføring av spesialisert kompetanse til kommunene.

I samhandling med kommunene opplever vi at kommunene av og til står i krevende og sammensatte problemstillinger som gjør det vanskelig å finne riktig behandlingsopplegg. Kravet til spesialisert kompetanse er da som regel så stort, at utredning og oppstart av behandling bør gjennomføres i en alderspsykiatrisk sengepost.

I ettertid kan en tenke at seksjonen, med sin fleksibilitet, har dekket over det reelle behovet om hvor ille ting egentlig har vært og er. Utrolig hva vi har (både alderspsykiatrien og kommunene) tålt når vi tror vi skal flytte inn i en egen sengepost fra 2019. Den alderspsykiatriske sengeposten vil bli en viktig læringsarena for medisinstudentene som kommer til vår klinikk, etter planen, høsten 2019.

Sengeposten vil også kunne ha en viktig rolle i framtidig utvikling av kompetanse i alderspsykiatri, som etterspurt i offentlige dokument, der aktuelle samarbeidspartnere er høyskoler, universitet og Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester, Trøndelag (Verdal). Utviklingssenteret i Verdal bistår kommunene i Trøndelag med å lage bedre tjenester for kommunene. De har forskningsbistand av Senter for omsorgsforskning.

Kommentarer til selve planen

I vårt hørings svar har vi hovedfokus på kulepunkt tre av de fire kulepunktene.

4.2.5 Psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Viser til det som vi har skrevet i vår innledning.

I Psykiatriløftet Levanger har Seksjon Alderspsykiatri fra første dag fått være med i planleggingen av utforming av den alderspsykiatriske sengeposten. Prosjektet for planlegging av innholdet i den nye sengeposten i Psykiatriløftet Levanger ble satt på vent høsten 2016, fordi Helse Nord-Trøndelag først ville ha på plass den framtidige organiseringen. Nå er det klarert med vår avdelingsleder at vi i 2018 kan starte dette som et prosjekt fram mot innflytting våren/sommeren 2019.

5.4 Valgt hovedløsning og satsningsområder.

5.4.2.3 En aldrende befolkning

Vi støtter det som allerede er skrevet av geriatrien. Vi viser til at mye av det samme gjelder for alderspsykiatrien.

Da Alderspsykiatrien ikke er nevnt i tilknytning til den aldrende befolkningen, vil vi komme med noen tilføyelser vi anser som viktige. Den eldre pasienten har behov for at vi innad i sykehuset samarbeider tett slik som beskrevet i «Pasientorientert organisering», og vi ser muligheter til å videreutvikle samarbeid som gir både en økonomisk gevinst og god behandling.

Eldre pasienter kan ha kompliserte og sammensatte sykdomsbilder som byr på særlige utfordringer, blant annet komorbide somatiske og psykiatriske sykdommer og polyfarmasi, ofte kombinert med kognitiv svekkelse. En sengepost for eldre bør kunne tilby *stedlig* flerfaglighet. Vår påstand er at poliklinisk/ambulant virksomhet alene, eller i kombinasjon med innleggelse i allmennpsykiatrisk sengepost, ikke vil kunne ivareta disse behovene på en tilfredsstillende måte. På St Olavs Hospital har forståelsen av behovet for flerfaglig tilnærming medført et stadig tettere samarbeid mellom geriatrisk, nevrologisk og alderspsykiatrisk avdeling. Levanger har vært invitert inn i samarbeidet. Dette har styrket kompetansen i vårt nedslagsfelt til beste for pasientene nord i Trøndelag.

I mandatet fra direktøren om den «Pasientorienterte organiseringen» bes det spesielt om at alderspsykiatrien på Levanger samarbeider med somatikken med tanke på Psykiatriløftet Levanger. Vi samarbeider med mange avdelinger i somatikken i dag og dette bør videreutvikles og formaliseres.

Samarbeidet mellom alderspsykiatrien og geriatrien ved Sykehuset Levanger har utviklet seg over lang tid, vi har flere eksempler på dette. Siden 1999 har vi hatt ukentlige samarbeidsmøter med geriatrisk fagkompetanse. De siste par årene har vi hatt månedlige organiserte røntgendemonstrasjoner der leger i alderspsykiatri, geriatri, nevrologi, habilitering og psykologer

innen disse fagfeltene har mulighet til å delta. Både geriatrik avdeling og alderspsykiatrien har nylig vedtatt å inngå i NorKog – et nasjonalt register for personer med kognitiv svikt og demenssykdommer. Seksjon Alderspsykiatri har for tiden to doktorgradsstipendiater. Det forskes blant annet på forekomst av tidlig debuterende demenssykdommer. Dette bidrar til at seksjonen videreutvikler sin særskilte kompetanse på utredning av kognitiv svikt, i tråd med nasjonale føringer og retningslinjer. Med innholdet i «Nasjonal faglig retningslinje om demens», ser vi at seksjonen utfører de anbefalte oppgavene. Det er vektlagt et samarbeid med fastleger, sykehjemsleger og de kommunale tjenestene, med tanke på overføring av kompetanse. Det er av største betydning å bringe med denne kompetansen inn i alderspsykiatrisk sengepost.

Vi har erfart betydningen av samarbeid med leger, både fra geriatri og nevrologi, i tillegg til nevropsykolog/psykolog og sykepleiere/vernepleiere/ergoterapeuter/fysioterapeuter innad i egen seksjon. I tillegg også med psykologer og leger fra andre fagområder i egen klinikk. Vektlegging av samarbeidet mellom fagfeltene geriatri, alderspsykiatri, nevrologi og farmakologi- slik det er skissert i Regional plan for psykisk helsevern i Helse Midt-Norge 2016-2020- kommer ikke tydelig fram i Strategisk utviklingsplan for Helse Nord-Trøndelag HF.

Til slutt siteres fra «Prioriteringsveilederen for psykisk helsevern» som blant annet sier dette:

«Funksjonsfall:

Det er lagt vekt på fall i funksjon som alvorlighetskriterium, uansett diagnose. Hvor raskt et eventuelt funksjonsfall har oppstått er viktig i vurdering av hastegrad og fastsettelse av frist.

Varighet vil ha betydning for sannsynligheten for spontan bedring.

Alder:

Pasientens alder kan påvirke alvorligheten av tilstanden. Den vil også kunne påvirke forventet nytte ved ulike typer behandlingstiltak.

Behandling og tiltak som kan bedre livskvalitet, symptom- og funksjonsnivå til de eldste, skal ikke begrenses på grunn av høy alder».

Med vennlig hilsen
Elin Vikan Røsæg
Seksjonsleder Alderspsykiatri
Avdeling Levanger

[Tlf. 74 09 76 58](tel:74097658) | [Lync](#)